

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри цивільного права та процесу юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2022 року)

Завідувач кафедри цивільного права та процесу
проф. Володимир КОССАК _____

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Спадкове право»

що викладається в межах ОПП “Право” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 081 “Право”

Львів – 2022 рік

Назва курсу	Спадкове право
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14; юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет; кафедра цивільного права та процесу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»
Викладачі курсу	Кравчик Марта Богданівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса, посилання на сторінку викладача, місце знаходження. civil.law.procedure@gmail.com http://law.lnu.edu.ua/employee/kravchik-marta-bogdanivna ,
Консультації по курсу відбуваються	Консультації відбуваються згідно графіку, який затверджується на кафедрі цивільного права та процесу.
Сторінка курсу	civil.law.procedure@gmail.com
Інформація про курс	Спадкове право України є однією із професійно орієнтованих дисциплін згідно з навчальним планом юридичного факультету. Предметом вивчення даного курсу є спадкове законодавство, яке регулює спадкові правовідносини. Глибоке засвоєння студентами правових засад регулювання спадкових правовідносин є необхідною умовою формування кваліфікованих юристів, зокрема, майбутніх юрисконсультів, адвокатів, суддів, нотаріусів, прокурорів тощо. Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання з спадкового права, обов'язкові для того, щоб забезпечити правовий супровід реалізації спадкових прав осіб та застосування відповідних норм на практиці.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Спадкове право» є вибірковою дисципліною для здобувачів вищої освіти відповідно до Освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня для підготовки здобувачів вищої освіти з галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», яка викладається за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння студентами положень спадкового законодавства; вивчення правового регулювання спадкування за чинним законодавством, а саме: спадкування за законом та за заповітом; здійснення права на спадкування; правове регулювання спільного заповіту подружжя; вивчення зарубіжного досвіду правового регулювання відносин у сфері спадкування. Цілями вивчення даної навчальної дисципліни є: ознайомити студентів з основними положеннями спадкового законодавства; сприяти глибокому засвоєнню змісту правових актів, стимулювати до самостійної роботи з ними; навчити застосовувати теоретичні положення на практиці; закласти і розвинути навички складання

	<p>відповідних документів; дати чітке уявлення про роль спадкового права в житті кожної людини, проаналізувати їх права та обов'язки суб'єктів спадкового права; правильно застосовувати законодавство, що регулює відносини у сфері спадкування; тлумачити норми спадкового права України та використовувати роз'яснення вищих судових та інших органів у процесі застосування норм спадкового права.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спадкове право України: посібник. Київ, Алерта, 2020. – 362с. 2. Шишка Р. Спадкове право України: посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. – 228 с. 3. Кухарев О. Спадкове право України: підручник . Київ, Алерта, 2020. – 362с. 4. Спасибо-Фатєєва І.В. Спадкове право крізь призму судової практики : монографія. Київ, Екус, 2022. – 536с. <p>Допоміжна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дякович М.М. Правова природа заповіту подружжя за законодавством України // Legal Nature of the Will of Spouses under the Legislation of Ukraine // Journal of Advanced Research in Law and Economics; Craiova Vol. 9, Iss. 5(35), (Fall 2018). P. 1637-1642. (Scopus) 2. Кравчик М.Б. Особливості визнання шлюбу недійсним //Науковий збірник Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара «Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції». Серія : «Юридичні науки». – Випуск 4, – 2018. – С.49-53. 3. Кравчик М.Б.: Спадкові правовідносини як механізм здійснення спадкових прав.//Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Випуск 3, –2018 –С.102-107. 4. Кравчик М.Б. Становлення інституту спадкового договору. : Матеріали міжнародна науково-практичної конференція «Інтеграція юридичної науки і практики в сучасних умовах», м. Запоріжжя, Класичний приватний університет Академія «БОЛАШАК» (Казахстан) 23-24 серпня 2019 року.-С. 29-32. 5. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу / за заг. ред. Н. С. Кузнецової / І. Є. Якубівський, О. О. Кот, О. В. Кохановська, Н. С. Кузнецова, Р. Майданик // Видавничий дім "Гельветика". Одеса. – 2021. 6. Цивільне право (особлива частина). Курс лекцій / За заг. Ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої / Навчальний посібник. Київ, Екус. 2022. – 640 с. 7. Tur O. Theoretical problems of the legal nature of the loan agreement and its correlation with the credit agreement. / Kravchuk M., Polonka I., Levytska O., PshoniakM. Estudios de Economia Aplicadathis. Spain, 39(6). 2021. DOI: 10.25115/eea.v39i6.5329. P.1-13. 8. Spivack C. Broken links: A critique of formal equality in inheritance law. Wisconsin Law Review. 2019. No 2. P. 191-211.

	<p>9. Tadros V. Ownership and the moral significance of the self. <i>Social Philosophy and Policy</i>. 2019. Vol. 36, No 2. P.51-70.</p> <p>10. Malcev V. A. The protection of the right to use the property by the european court of human rights judgments / V. A. Malcev, V. P. Kamishansky, V. L. Slesarev, [et al.]. <i>International Journal of Civil Engineering and Technology</i>. 2018. Vol. 9, No 10. P. 2013-2019.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	<p>Денна форма : 32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин лабораторних робіт/практичних занять та 58 годин самостійної роботи, залік 3 годин.</p> <p>Заочна форма : 10 годин аудиторних занять. З них 6 годин лекцій, 4 годин лабораторних робіт/практичних занять та 80 годин самостійної роботи, залік 4 години</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - джерела спадкового права та його структуру - поняття та види спадкування; - склад спадщини та суб'єктів спадкування; - правове регулювання спадкування за заповітом та за законом; - здійснення права на спадкування <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильно застосовувати законодавство, що регулює відносини у сфері спадкування; - використовувати отримані знання у вирішенні професійних завдань; - тлумачити норми чинного законодавства України, що регулюють спадкові правовідносини, та використовувати роз'яснення вищих судових та інших органів у процесі застосування норм права;; - визначати суб'єктів спадкового права; - застосовувати відповідні положення у практичних ситуаціях. <p>Вивчення навчальної дисципліни «Спадкове право» спрямовано на розвиток у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:</p> <p>Очікувані інтегральні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів та правових норм і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <p>Очікувані загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. <p>Очікувані спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність застосувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів та юридичних норм щонайменше з таких галузей права як: конституційне право,

адміністративне право. Цивільне і цивільне процесуальне право, сімейне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. Вміти використовувати дані знання у юридичній практиці.

- Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права у різних сферах правового регулювання.

- Здатність визначати та виокремлювати належні й прийнятні для юридичного аналізу факти, систематизувати та досліджувати їх з використанням методів критичного, аналітичного та логічного мислення.

- Здатність детально, послідовно і системно аналізувати правові проблеми та конфлікти, формувати та обґрунтовувати правові позиції у юридичних документах (зверненнях громадян, аналітичних довідках, процесуальних документах).

- Здатність до критичного, аналітичного, логічного та системного аналізу правових явищ, норм та інститутів. Уміння застосовувати набуті знання у професійній юридичній діяльності.

- Здатність до консультування з правових питань, зокрема, щодо можливих способів захисту чи поновлення прав клієнтів, попередження ймовірних порушень їхніх прав та ін., з дотриманням вимог професійної етики, норм щодо нерозголошення персональних даних та захисту конфіденційної інформації.

- Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування у різних сферах правового регулювання, зокрема проектів постанов, розпоряджень, рішень, наказів, ухвал, вироків, висновків та ін.

- Здатність до логічного, аналітичного, критичного і системного аналізу документів, уважного та ретельного їх вивчення, розуміння їх правового характеру, значення та юридичних наслідків.

- За результатами оволодіння знаннями та навиками з цієї навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти можуть набути таких програмних результатів навчання (далі – ПРН):

- Здійснювати системний аналіз суспільних та юридичних процесів у контексті аналізованої проблеми, демонструвати, аргументувати та доводити власне бачення шляхів її розв'язання.

- Проводити збір, оцінку та інтегрований аналіз належних та прийнятних матеріалів, фактичних даних та документів з різних джерел.

- Оцінювати недоліки і переваги аргументів та контраргументів, аналізуючи відому проблему. Прогнозувати можливі шляхи її розвитку та підшукувати способи вирішення.

- Використовувати різноманітні інформаційні джерела (бібліотечні каталоги, архіви, електронні ресурси тощо) для повного та всебічного встановлення та аналізу певних обставин та фактів.

- Самостійно визначати ті обставини, для з'ясування, оцінки чи аналізу яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

- Пояснювати характер юридично значимих та інших подій та процесів з розумінням їхнього професійного та суспільного контексту,

	<p>з врахуванням можливих юридичних та суспільних наслідків.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. Вміти знаходити за їхньою допомогою національні та зарубіжні нормативно-правові акти, зразки документів, іншу інформацію та матеріали; - Користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності, демонструвати їх застосування під час підготовки юридичних документів – заяв, скарг, клопотань, позовних заяв та ін. - Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів та норм щонайменше з таких фундаментальних галузей права як: конституційне право, цивільне і цивільне процесуальне право, сімейне право, господарське право і господарське процесуальне право тощо; - Логічно, ґрунтовно, системно та послідовно пояснювати природу за зміст, правову природу та значення основних правових явищ і процесів. - Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях, попередження ймовірних випадків їхнього порушення, з дотриманням вимог професійної етики, належним дотриманням норм щодо нерозголошення персональних даних та захисту конфіденційної інформації
Ключові слова	Спадкове право, спадкові правовідносини, суб'єкти спадкових правовідносин, спадкування за законом, спадкування за заповітом, здійснення права на спадкування, спадковий договір.
Формат курсу	Денна / заочна
	Проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Спадкове право як інститут спадкового права</p> <p>Тема 2. Загальні положення про спадкування.</p> <p>Тема 3. Спадкування окремих видів майна.</p> <p>Тема 4. Спадкування за заповітом.</p> <p>Тема 5. Спадкування за законом</p> <p>Тема 6. Здійснення права на спадкування.</p> <p>Тема 7. Охорона спадкових прав та управління спадщиною.</p>
Підсумковий контроль, форма	Модуль в письмовій формі, залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з теорії держави та права, конституційного та цивільного права, достатніх для сприйняття категоріального апарату цивільно-правових та публічних дисциплін, достатніх для сприйняття спадкових правовідносин, розуміння джерел спадкового права
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекційні заняття. Практичні заняття у формі дискусій. Тьюторський супровід студентів.
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення курсу

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.</p> <p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • модуль: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час практичних занять, при написанні модульних робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що здобувачі вищої освіти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Лектором враховується робота здобувачів вищої освіти під час лекційних занять, а також їх відвідування при перевірці модульних робіт. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Джерела підготовки. Усі джерела підготовки можуть надаватися викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали поточного контролю, самостійної роботи та бали підсумкового контролю. При цьому, обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час практичного заняття;</p>
---	--

	недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.
Питання до заліку чи екзамену.	civil.law.procedure@gmail.com
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Тема 1.	Спадкове право як інститут цивільного права	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003, 2003 р., № 40, Ст. 356. Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	Під час практичних занять
Тема 2.	Загальні положення про спадкування.	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається</i>	Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003, 2003 р., № 40, Ст. 356. Інші джерела подаються у робочій	<i>4 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на</i>	Під час практичних занять

		<i>викладачем під час його проведення)</i>	програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	<i>практичному занятті</i>	
Тема 3.	Спадкування окремих видів майна.	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003, 2003 р., № 40, Ст. 356. Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	Під час практичних занять
Тема 4.	Спадкування за заповітом.	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003, 2003 р., № 40, Ст. 356. Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	Під час практичних занять
Тема 5.	Спадкування за законом	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття</i>	Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003,	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої</i>	Під час практичних занять

		<i>(дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	2003 р., № 40, Ст. 356. Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	<i>освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	
Тема 6.	Здійснення права на спадкування.	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003, 2003 р., № 40, Ст. 356. Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	Під час практичних занять
Тема 7.	Охорона спадкових прав та управління спадщиною.	<i>Лекція / Практичне (конкретний вид лекційного та практичного заняття (дискусія, групова робота тощо) визначається викладачем під час його проведення)</i>	Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003, 2003 р., № 40, Ст. 356. Інші джерела подаються у робочій програмі навчальної дисципліни та планах практичних занять.	<i>2 год. Завдання для здобувача вищої освіти визначаються у планах практичних. Здобувач вищої освіти може запропонувати виступити з обраною темою доповіді на практичному занятті</i>	Під час практичних занять